

ΠΑΡΑΔΟΣΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Η ΠΕΠΛΟΣΚΕΠΑΣΤΗ ΛΩΞΑΝΔΡΑ

Στὸν καὶρὸν τοῦ Σωλτάνου Μουράτ τοῦ Δ'... Ὁ κανύγες Βασιλεὺς καὶ Μαχτέσιον. "Ἐνας ζωέμπορος καὶ ὁ ρόλος του στὸν Ὀθωμανικὴ πολιτική. Η ὥρκια Λωξάνδρα καὶ ἡ τύχη της. "Ἐνας ποντέτυπος γάμος. Η ἔκπληξης τοῦ γαμπροῦ. Η Λωξάνδρα Σκαρλάτου ζωτοχήρα καὶ ἐρωτευμένη. Βίος καὶ πολειτεία του γυναικός της Αλεξανδρού Μαυροκορδάτου.

Στὸν καὶρὸν τοῦ Σωλτάνου Μουράτ τοῦ Δ' ζούσε στὴν Κωνσταντινούπολις εἶνας Ἐλλῆν ζωέμπορος, προμηθευτὴς τοῦ Τουρκοῦ σεπατοῦ καὶ τῆς Ἀνακτορικῆς κούζινας, ὄνομαζόμενος Σκαρλάτος. "Ανθρώπος ἔξιντος, ἐπιχειρηματικὸς μιναρός, καὶ πολὺ δραστήριος, κατωθόσθεντες" ἀποκήστη μεγάλους θησαυρούς, νὰ κερδίσῃ τὴν εὐνοία τοῦ Σωλτάνου καὶ τῶν διαφόρων πασσάδων καὶ νὰ πάιξῃ σημαντικὸν ρόλο στὸν... ἐσωτερικὴ πολιτικὴ τῆς Ὀθωμανικῆς Ἀλεξανδροφίας!

Στὰ χρόνια ἔκεινα (1835) δυὸς ἡγεμόνες τοῖν Τουρκοῖα — ὁ Βασίλειος τῆς Μολδαβίας καὶ ὁ Ματθαίος τῆς Βλαζίας — ἔπειραν ἀστονό μισοῦ ὃ ένας ἔναντιον τοῦ ἀλλοῦ, ἀπὸ τὴν ἀλούσινη αἵτια: "Ο Βασίλειος προσπαθοῦσεν" ἀναδεῖξῃ τὸ γυμ τοῦ "Ιωάννη στὸ θρόνο της Βλαζίας μὲ τὴν προστασίαν τῶν τότε ἀλικῶν καὶ τῷ πάντοι τοῦ Κισλάραγα (ἀρχαιονύχου), ἀλλ' ὁ Ματθαίος, ἔχοντας ἀλλούς προστάτη στὸ Παλάτι, ἐμπατώντες τὶς ὑπονομες ἔνέγειρες τὸν Βασίλειον καὶ κρατήσαντες στὸ θρόνο του, ἀλλὰ μὲ πολὺ κόπο.

Οἱ κυριός αὐτὸς πόλεμος τραβιοῦσε σὲ μάκρος, Ὁ Σκαρλάτος βοηθοῦσε στὰ σχέδιά του τὸ Βασίλειο, καὶ ἐπειδὴ εἶχε μὲ τὸ μέρος του τὸ Μεγάλο Βεζέρη κατώθισθεν τὰ φέρνη πολλὲς δυσχέρειες στὸ Ματθαίο.

Ο Ματθαίος, ἐπάνω στὴν ἀμινή τῆς ἡλικίας του, ὦραιος ἀντρας ἀπὸ λαμπτή γενιά, ἔβλεπε τὸ θύρον του κλωνιζόμενο ἀπὸ τὴν συνεργασίαν αὐτῆς του Μολδαβοῦ ἡγεμόνος καὶ τὸν Ισχυροῦ Σκαρλάτου.

Ἐνας τρόπος σωτηρίας ὑπῆρχε: Νά δεχθῇ νὰ πάρῃ γυναίκα την τὴν μοναχοκόρο, τοῦ ζωεὶς πτώσου... Ἡ νέα αὐτῆ, Λωξάνδρα τ' ὅνομα της, ἦταν ἀρκετά ὄμορφη, πρὸ πάντων εἶχε κυαροσένιον ἀνάστημα καὶ γλυκὸν τέμπον φωνῆς. Ὁ πατέρας της τοῦ τόπου ἔλατρενε, τῆς εἶχε δύος ἔξαιρετηι μορφούς, παίνοντάς της, καθηγητὴ τὸν περιφέρω λόγον τῆς δοκοῦς Ἰωάννη τὸν Καρυοφύλλη.

Ο Ἡγεμὼν τῆς Βλαζίας δὲν εἶχε ἵδει ποτὲ τοῦ τὴν Λωξάνδρα Σκαρλάτου. Εγγεῖος ὅντας ἀκούσει πολλὰ γι' αὐτήν, λέπειε ἐπίσημο ἀντιπρόσωπο τοῦ Κωνσταντινούπολις γιὰ νὰ τὴν ζητήσῃ ἀπὸ τὸν πατέρα της σὲ γάμο. Σύμφωνα μὲ τὰ γηγεννικὰ ἔθιμα τῆς ἔποιξης ἔλενης, οἱ ἀρραβώνες τοῦ Ματθαίου καὶ τῆς Λωξάνδρας ἐτελέσθησαν διὰ τὸν ἀντιπρόσωπον καὶ μὲ πολλὴ ἐπιστρόφητα.

Ἐπειτα ἀπὸ κατόπιν καιροῦ, ὁ Ματθαίος ἔστειλε στὴν Κωνσταντινούπολις πολλάριθμη συνοδεία εὐγενῶν γιὰ νὰ πορειάψῃ τὴν μέλλοντα νύφη καὶ τὴν σύνοδευση στὸ Βουκουρέστι.

Στὸ μεταξὺ δύος η Λωξάνδρα ἐπαθεὶ ἔνα σοβαρὸ καὶ ἀνεπανόρθωτο διστούχημα: "Προσβήτη ήτο πλούτος, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀφορμὴν μονόθαλην!..." Ὁ πατέρας της, ἀπαρηγόρητος γιὰ τὸ ἀτύχημα της, τὸ ἔξυπνο ἀπὸ τὸν μελλόντα γαμπροῦ του. Εστείλει λοιπὸν τὴν πόστη τοῦ Βουκουρέστη, μὲ πλούσια δώρα, τῆς ἔσυστησης δύος να μην ξεσκεπασθῆ μπροστὰ σὲ κανέναν, πρὶν γενῖν ἡ λερούτελεστία τοῦ γάμου, ἀλλά κατὰ τὸν Ἀνατολικό τρόπον, νὰ σταθῇ μὲ τὸ πρόσωπο σκεπασμένο μὲ πέπλο καὶ να μη δεῖξῃ τὴν δύνη της στὸν ἄντρα της προὺ μετὰ τὸ σφραγίσμα. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν, ὁ Σκαρλάτος ἤλατε διὰ τὸν Ματθαίο, μετὰ τὸ γάμο, ἔθεντος καὶ μῆ, θὰ τὴν κρατοῦσε, ἀφοῦ θὰ ἤτανε πειλατικά του.

***

Η Λωξάνδρα ἀκολούθησε πιστά τὶς συμβουλές του πατέρα της γιατὶ καὶ αὐτή ήταν φιλόδοξη.

Η συνοδεία, ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολις, ἔφθασε στὴ Βλαζία καὶ κατέλιπε σ' ἓνα μεγαλοπρεπὲς μέγαρο στὴν πόλι Ταργούρσκη, δύον τὴν ὑποδέχθηκε ὁ γαμπρός, μὲ λαμπτὴ ἀκολουθία στρατιωτῶν καὶ εὐγένων.

Ο Ματθαίος ἔπλησασε τὴν ἀρρεβωνιαστὴκή του, τῆς μίλησε, τῆς ἔξέργασε τὴν χαρά του γιατὶ θὰ τὴν ἔσανε συντροφίσας τῆς ζωῆς του, καὶ ἀκούσεις ἀπὸ τὰ κείλη της ἔσυνες καὶ στοχαστικὲς ἀπαντήσεις ποὺ τὸν ἔγραπτεν. Τοῦ ἔκαναν ἐπίσης ἀρίστη ἐντύπωση

τὰ ὥδια χέρια της καὶ τὸ ἀνάστημα της.

"Ἡ ἐπιμονὴ της ὥδιας νὰ κρατῇ τὸ πρόσωπό της σκεπασμένο δὲν ἀρρέπει στὸν ἡγεμόνα, δὲ δοτοῦς, βλέποντας διὰ στὸ στόλιο τὸν εὔγενον ποὺ είλανε νὰ τὴν προτύπασθον δὲν ἥθησες νὰ ξεσκεπάσῃ τὸ πόδιό του, ἀρριστεῖς νὰ κριθεῖται καποῖα μεγάλη ὀσκήματα."

Τις ὑποψίες του αὐτῆς ὁ Ματθαίος δὲν ἀπέκριψε ἀπό τὴν κυρίες τῶν ὑπαστυπών του, καὶ ἀπὸ στόλια, σὲ στόλια, τὰ λόγια αὐτῶν ἔτραπταν καὶ στ' αὐτῆς της πελοποκεπαστῆς. Τότε ἡ Λωξάνδρα, μὲ ἀγένων υἱοῦ, παρηγένετο στὸν ἡγεμόνα τὰ ἔξι της ἔπινε: —Φέρω, τι καὶ πᾶσα ἀλλή παρθένος; ἀν δὲ ὁ ματεμέλεται διὰ τὸ συνοικεύοντο τοῦτο, εἴλια, ζτόμιος νὰ ἔπανελθω ὑπὸ τὴν πατρικήν μοι στέλνειν, ἂς εἰναὶ δικαὶος βέβαιος διὰ τὴν υγατὴν τοῦ Σκαρλάτου οὐδεμίαν, ἢ ἀπαντῆσῃ δυσκολίαν πρὸς εὑρίσκονταν!

"Οτοῦ ἡγαντικὸν φυσικὸ λόγια τοῦ πομπώδη ἐτάραξαν τὸν γηγενών, δὲ δοτοῦς χωρὶς διατηρητὸ πειά, ἐπήρει τὴν Λωξάνδραν ἀπό τὸ μπράτσο, σκεπασμένη πάντα, καὶ τὴν ὥδηγην στὸ Παλάτι του, διόπι τὸν εἰκετέσθητον πόδιον τοῦ πατέρα της μεγαλείτεον ἐπισημότητα.

"Οταν δημος, μετὰ τὸ στεφάνωμα, ὁ Ματθαίος ἐμπήκη στὸ νυφικὸ θάλαμο καὶ αντίκρους της Λωξάνδρα στὸ κερβάτη, μὲ τὸ πρόσωπο ξεσκεπάστη, ἔπινε τὸν πρόσωπό του, τὸ πόδιον ματίσσαν οἱ γάμοι μὲ τὴ φραγκήτην! Δέν περιμένει μάτι τόση φριχτῆ ἀποκάλυψη. Τὸ βλογοκομένῳ ἔκεινο πρόσωπο, ἔκεινο τὸ μανδικό μάτι του τὸν τόπο εἰσιτάζει κατάματα γιὰ νὰ ίδῃ τὴν ἐντύπωση του, τοῦ ἐποξειδνόντας κατανίψητη φρίκην. Ἀφήνοντας κραυγὴν πόνου δισταγμούσιον γιαπτός, ἔπειτας τὸ πρόσωπό του μὲ τὰ χέρια καὶ βγήκε σὰν τρελλός ἀπὸ τὸ νυφικὸ θάλαμο...

Τὴν ἀλλὴ μέρος του Ματθαίου ἐδήλωσε καθαρὰ στὴ Λωξάνδρα διὰ δεν μπορεῖ νὰ τὴν κρατήσῃ καὶ ὑστερεῖ ἀπό λίγες μέρες τὴν ἐπειλέσθε στὸν πατέρα της μὲ τὴν προίκα της καὶ διάτου τοῦ πολύτιμη δουλία.

"Ο Σκαρλάτος, ἔξι φρενῶν γιὰ τὴν προσβολή, ὥρκισθη ἀπόκλυψη, τὸ βλογοκομένῳ ἔκεινο πρόσωπο, μάτι της ἐπιστροφῆς της Λωξάνδρας στὴν Κωνσταντινούπολιν, ἔπινε τὸν πλούτον της Λωξάνδρας στὴν Φαναρόλη, ἔνων ἔγραψε μὲ βοηθοερή νύχτα σπέτι τοι. Γιὰ τὴν δολοφονία αὐτῆ είσταν πολλά τότε, καὶ μερικοί δόχειστον τὸ γένος μὲ τὰς ἀπειλές του Σκαρλάτου ἐναπότομον τὴν γένεσιν της Λωξάνδρας.

"Ο τόσο ὁ Ματθαίος ἐξοράτησε τὸ θρόνο του χρονίαν κατένευτη φύση πειά. Η Λωξάνδρα ἐπήρε διαγόνη...

"Ἐνῷ συνέβαναν αὐτά στὴν Κωνσταντινούπολις ξαφνικά καὶ χαριτόλογος, ἀπὸ εὐγενικά Χιώτη κη ὀικογένεια, που εἴλε πάσθε ἐμπορικὴ ἀτυχήματα καὶ είλε πέτρα σὲ πτώχεια. Ο νέος αὐτὸς εἴλε φέρει μαζί του τὰ ὑπολείμματα τοῦ πατέρου καὶ ἀλλή μικροπράγματα.

"Ο Χιώτης ἐμπόρος, Παντελής Μαυροκορδάτος δύναμι, γυρίζοντας στὸν δόρυν καὶ διαλαύνοντας τὶς πραμάτειας του, ἐπέβαινε κάποτε τὸ πάροικο της Χίου ἔνας ὄμορφος νέος τραγουδιστής καὶ χαριτόλογος, ἀπὸ εὐγενικά Χιώτη κη ὀικογένεια, που εἴλε πάσθε ἐμπορικὴ ἀτυχήματα καὶ ἀπέτησε τὸ γένος του, πράγματα δηλαδή λίγα μιλήση μαζί του.

"Απὸ τὴν ἥμερη ἐπειρία του, Παντελής Μαυροκορδάτος δύναμι, γυρίζοντας στὸν δόρυν καὶ διαλαύνοντας τὶς πραμάτειας του, ἐπέβαινε μαζί του καὶ τοῦ ἐπέρνειν νὰ τὸν πάρῃ ἀντροῦ της. Ο Μαυροκορδάτος ποὺ εἴλε μάθει διὰ τὸν ιωαννίνη της Λωξάνδραν εἴλε κληρονομήσει δηλ τὴν κολοσσαί περιουσία τοῦ πατέρα της, δέχτηκε μὲ μεγάλη χαρὰ καιμάλιστα ποταρίσθηκε τὸν ἔρωτοκτηπημένο μὲ τὸ μονοφθαλμίζωντοχήρα.

"Γρήγορα γρήγορα ἔγιναν οἱ γάμοι τους, ποὺ ἔκαναν κρότο στὸ Φανάρι. Και ἀλλοι μὲν ἐκορύδισαν τὸν "Κύν Παντελή" ποὺ πήρε τὴν ποντική μονόφθαλμη γιανούδια ἀλλοι δύος τὸν πήραν πολλά χρόνια.

"Απὸ τὸ γάμο αὐτὸν γεννήθηκαν δύο γιοι: Ο 'Αλεξανδρός Μαυροκορδάτος καὶ ο 'Ιωάννης. Απ' αὐτοὺς δὲ δευτέρος ἔζησες ἀστηρίας καὶ κατέβηκε στὸν πήραντας δύο γιούς. Ο 'Αλεξανδρός δύος ποὺ στερήθηκε ἀπὸ μικρός τὸν πατέρα του, δὲν ἔκανε πολλά χρόνια.

τούς περιφημοτέρους δασκάλους της έποχής και, όπως λέει ο Ιστορικός «ἀνεδείχθη τὸ σέμιναρια τοῦ Φαναρίου».

Στὸ μεταξὺ, ἡ Λοιξάνδρος, χήρα πειά, καταγνώτανε μὲ τὰ γράμματα, ἔγεινε τόσο σοφὴ καὶ περιφρήπη, ὅστε δικος γράφει ὁ λογιος τοῦ 1809 αἰώνος Καυσόδιος Δασπόντες «ἥψοντο περιηγηταὶ ἀπὸ τὴν Ἐβρῶπην καὶ ἐννομιλοῦσσαν μαζὸν τῆς καὶ ἐθνόμαχαν τὴν σοφίαν της».

Ο γυνὴ της Ἀλέξανδρος πήγε στὴν Εὐρώπη, ἐσοδούσας στὰ Πανεπιστήμια τῆς Ρώμης, τῆς Βονονίας καὶ τῆς Πάδοβης ἐπὶ 14 ἔτη φιλολογίας καὶ Ἰατρικής, ἔγαφε Λαϊνοῖς ἐννομαδία σύγραμμα περὶ κυριοφροφίας τοῦ ἀιμάτου τοῦ ποιον καὶ ἀφέρεσθαι εἰς τὸν γηγενόν της Ἐπονούριας γιὰ νὰ τοῦ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του, ἀπὸ τὴν ἀπόλονθη περιεργή αἵτια. «Ἄς ἀφῆσουμε γάρ τη διηγηθῆ ὁ σύγχρονος του ἰστορικὸς Μελέτιος:

... Δευτυνόμενός ποτε ὁ Μαυροκορδάτος μετά τίνος συμμαθητοῦ του ἐπὶ Ἐνετίας εἰς Παναίνον, ἐλέγε συμπλωτήρα δυτικὸν τινα ἵερα, διστὶς μεθοδίεις ἐκουμένῳ βαθέως. Ο τοῦ Ἀλέξανδρου λοιπὸν συμμαθητῆς, ἀνάντας λαυράδα στεατίνην, ἐνέτησεν αὐτῆς, δίκην κηρυττήριον εἰς τὰ ὄπισθια του ὄνομαρους ὑδέως, ἐκθέτων οὔτε τοῦ αὐτὸν εἰς τὸν γέλατον τὸν ἐν τῷ πλωΐῳ. Τοῦτο πλωροφροφήθεισα ή ἐξ ἀσπάνδων μίσους πρὸς τὴν Ὁρδούδιαν ἐμπλεομένην Ἐνετικὴ Δημοκατία, ἐνεωμοῦσας ὡς ὥμηρν προσγενομένην τῇ διτυκῇ Ἐξαλλήσικα καὶ ιθέλησε νὰ συλλόθῃ τους ὑδρούστας· ἀλλὰ ὅπους κατεψήγονταν γηγενούνα διὰ νὰ σαγη-

νεύσῃ ὁ Ἀλέξανδρος συνένεψε καὶ ἀφέρεσθαι τὸ σύγχρονα τοῦτο. Καὶ διότις ἐπέτησε εἰς τὸν σοκοὺν του, διότι δηλαδὴ μόνον τὴν εἴνουν τοῦ γηγενόντος ἐκείνου προσφεύσατο ἀλλὰ καὶ δύο πολλά ἐλαβε παρ' αὐτοῦ.

Οταν ὁ Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος ἤρθε στὴν Κωνσταντινούπολις ἔγινε γονήρας διαπατέης στοὺς λαυράδους καὶ πολιτικοὺς κώδιλους διου πλαύει μὲ τὸ πνεῦμα του, ὡν ἐπιστήμην του καὶ τὴν γλωσσομάθειά του. Μίλοντες θ γλῶσσες. Η Τονούτια τὸν ὄνωνας «Μεγάλο διερμηνέα τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας», καὶ ὁ Πατριαρχῆς «Μέγαν Λογοθέτης τῆς Ἐκκλησίας».

Ἀλλὰ μετά ἡ πτῶση τῆς Βενετίας, ὁ Μαυροκορδάτος πού εἶχε ἀνακατευθῆσθαι στὰ γεγονότα καὶ επεσκέψθη τὴν Νεάπολη, πήγε κατὰ σύστασιν ἐνὸς φίλου του σ' ἓνω γνωστοῦ του Ἰταλοῦ, ὁ διοίος προσθημοτούμηντος ἡγεμονίας ἀλλὰ τὰ ἀξιότερα στὴν ἀπόλεσμας. Βεβαίως τὸ σπουδώτερο ἀλλὰ μόνον δεῖ τοῦ Βενιζέλου ὁ διοίος ἐγένετο ἐποκή ἀκριβῶς βρισκόταν στοὺς θυμοὺς του.

Ἐτοι ἔπειτα ἀπὸ τότες δόξες καὶ εὐτύχεις, ἡ Λοιξάνδρα βρέθηκε μέτρα σ' ὄντος ὑπόγειο σκοτεινοῦ, ὃπου καὶ πέθανε μετά 11 μηνῶν βάσανα στα 1678, σε ηλικία 63 ἑτῶν.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΠΛΗΡΩΜΕΝΗ

«Οτιν ὁ Ἀμερικανὸς στρατηγὸς Τζάσον, ὁ νικητὴς τόσον μαχῶν, ἐταξίδευε στὴν Ἰταλία καὶ επεσκέψθη τὴν Νεάπολη, πήγε κατὰ σύστασιν ἐνὸς φίλου του σ' ἓνω γνωστοῦ του Ἰταλοῦ, ὁ διοίος προσθημοτούμηντος ἡγεμονίας ἀλλὰ τὰ ἀξιότερα στὴν ἀπόλεσμας. Βεβαίως τὸ σπουδώτερο ἀλλὰ μόνον δεῖ τοῦ Βενιζέλου ὁ διοίος ἐγένετο ἐποκή ἀκριβῶς βρισκόταν στοὺς θυμοὺς του.

— Τί μεγαλοπρεπές! Τέ μοναδικὸ θέμα! φράνε μὲ ἐνθουσιασμὸν ὁ Ἰταλός. Αὐτὲς ἡ φλόγες... Λατὴ ἡ λάμψη... Δέν πιστεύων νὰ ἐχειτε δεῖ εσεῖς στὴν πατρίδα σας ἐνα τέματα τόσο μεγαλοπρεπὲς σαν τὸν Βενιζέλο!

— Ορ, βέβαια, ἀπίγνητης θηρευμ ὁ Ἀμερικανὸς. Ξέχω διη τὸν Νιούγαρα ποὺ σὲ διὸ λεπτά μέρα μπορεῖ νὰ σήμασῃ τὸν Βεζούψιο σας...

ΣΤΙΧΟΙ

ΤΡΕΙΣ ΑΔΕΡΦΕΣ

Τρεῖς ἀδερφές, τριπλή χαρά, τρεῖς ἀδερφές, τριπλὸ καμάρι, κάποια καρδιά, ποὺ λαχαρά, σᾶς βάφτισε: ροδιᾶς κλωνάρι.

Κ' είπα τὴν πρώτη ἀνοίγτο τριαντάφυλλο μ' ἔκατο φύλλα. γκά κάθε φύλλο ξενυχτώ, ἀποκουφην ἀνατριχίλα.

Στὸ ೯διο ἡ δεύτερη κλωνὶ εἰνε μπομπούν διπλωμένο, κάθε καρδιά γ' αὐτὸ πονεῖ κ' ἔγω... ν' ἀνοίξῃ περιμένω.

Κ' ἡ ποδὶ μικρὴ—τὸ νά γενω μ' δύσα ἡ καρδιά μου ἔχει πάθη; μ' ποδὶ μικρὴ—πονῶ, πονῶ, μ' ποδὶ μικρὴ ἡταν τ' ἀγκαστι.

Γιάννης Γρυπάρης

ΠΛΗΗ, ΣΠΑΝΙΑ ΚΑΙ ΔΥΣΕΥΡΕΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΑΠΟ ΤΟ "ΓΕΩΠΟΝΙΚΟΝ,, ΤΟΥ ΑΓΑΠΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΗΤΟΣ

Τὸ «Γεωπονικὸ» τοῦ Κρητὸς μοναχοῦ Ἀγαπίου, τὸ διποίον ἔξεδόθη πρὸ τριῶν περίπου αἰώνων, εἶνε ἀπὸ τὰ περιεργότερα Ἑλληνικὰ βιβλία ποὺ τυπωθήκαν ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος. Ο Ἀγάπιος γράφει σ' αὐτὸ συνταγές γιὰ τὴ γεωργία, τὴ δενδροκομία, τὴν ὑγρανὴν κτλ. Ἡ συνταγές του αὐτὲς εἶνε περιεργότατες. Δημοσιεύουμε ἐδώ μερικὲς ἀπὸ τὴν Ἐνετικήν τοῦ 1759.

Πᾶς νὰ βγάλῃς σφιν ἀπὸ τὴν κοιλίαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀλλούς σκώληκας

Ἐάν ἔτυχε καὶ εἰσίθητε ὅφιδι ἀπὸ τὸ στόμα τινοῦ εἰς τὰ ἐντόσθια, βράσες ὅπουν ἡσιακό μὲ τὸ ἔνδι καὶ δόξ του νὰ τὸ πήγη μελάνην μαφωγή δουν γράφουσι μὲ καλὸν κρασί. Πότισέ τον καὶ οὐ μόνον ὁ δῖφις ἀλλὰ καὶ δόξοι οἱ σκώληκες εὐγένουσι.

***
"Ετερον

Καρπόσον γάλα ζέστανε καὶ κρέμασε πάνω ἀπὸ αὐτὸ ἀπὸ τοὺς πόδας τὸν ἄνθρωπο νέ εἰνε ἡ κεραλή του σημάτιο εἰς τὸ τζουκάλι τοῦ γάλακτος νὰ ἀνεβαίνῃ ἡ ενωδία ἐως τὴν κοιλίαν του καὶ ἂς γάστρα καὶ τὸ στόμα του καὶ ἔβγαλνε ὁ δῖφις στόμασ τοῦ φιδώνος ἀπὸ τὴν μυρωδιά τοῦ γάλακτος.

***
"Ετερον

Εἰδὲ καὶ εἶναι εἰς τὸ σπίτι διφίδια η σοροποιοὶ η ἀλλα γάλακτος βιβλιοφόρα, κάρη τὰ φτερά τοῦ πετεντοῦ δοπιάνων οἴνουσι, θυμίασε τὸν οἶκον καὶ δόλα φεγγουσα...

***

Διὰ νὰ μη βιολᾶς εἰς τὸ πέλαγος

Κάμε ἔνα ζουπόνι μὲ καναβάτσα καὶ ἂς είναι μακριῶς η ἀλέταις μάν πλήκην νά φθινον ἔως τὰ γόνατα, ταῖς δύοις ἐνδύσεσι ἀπὸ μέσα μὲ τὸ φελόν δηματικά τὸν ἄκαρδέλλες· καὶ δύτινον τύχης εἰσὶ καράμη φόρες τὸ μανθόν ζουπόνι καὶ δέσε πάτο τις ἀλέταις εἰς τὸν πόδας σου. Ε τοτὲ ἀπὲ πέσῃς εἰς τὴν θάλασσα η ἀπὸ φοιτόνια η ἀλλην περιστασιν δὲν σὲ ἀφίνεις ο σούνος νὰ βιολᾶσης καὶ γλυτώνεις τὴ ζωή σου.

***

Νά φήσης κρέκας καὶ πᾶν ἀλλο μαχείρεμα χωρὶς φωτίαν

Βάλε το είτι καὶ ἄν είναι εἰς τὸ τζουκάλι μὲ θεριών νερό καὶ κάρη τοῦ τζουκάλι η σε στάρι η σε πτίνηα η ἀργαρια καὶ κῶσε το ἔως τὸ πάτον τοῦ ποδού σου. Ε τοτὲ ἀπὲ πέσῃς εἰς τὴν θάλασσα η ἀπὸ φοιτόνια η ἀλλην περιστασιν δὲν σὲ ἀφίνεις ο σούνος νὰ βιολᾶσης καὶ γλυτώνεις τὴ ζωή σου.

Ο Χριστὸς δενόμενος ἐπὶ τοῦ στόλου τοῦ μαστιγώματος

(Πίνακας τοῦ Ζαν Μπεφώ)

ΣΥΝΘΕΙΣ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ

Ο δράκαιος φιλόσοφος Κράτης ήταν ἐκκεντρικός σὲ ὅλα του, σὲ τὸν τύπον, σὲ τοὺς τρόπους, σὲ τὰς συνήθειές του κατά.

Τὸ καλοκαρι φοροῦσε ἐνδύματα μᾶλλινα, ἐνῶ τὸν τζειμώνα περιφέρετο σχεδὸν γυμνός.. Η ἀκαθάρσια του ήταν παροιμιώδης. Καθὼς δὲ συνήθεις νά φοράῃ... ἀκατέργαστα δέρματα ἀρνιῶν, ἐμούσες μᾶλλον μὲ κανένα μυθολογικὸ τέρας παρὰ μὲ ἀνθρώπινο δν..

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Ἡ εὐχαρίστησις ποὺ αἰσθάνεται κανεὶς ταξιδεύοντας, δρεῖται μᾶλλον σὸ δι τὸν παρακόντεται δπὸ μερικὰ πληκτικὰ πράγματα, πάρα δη, τη πρόκειται νὰ δη μᾶλλα εὐχάριστα.

(Αλφ. Κάρ)